NORAKSTS

Lieta Nr.C39105913/C-0240-14/2

SPRIEDUMS

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Valmierā, 2014.gada 4.aprīlī.

Valmieras rajona tiesa

tiesnese M.Ilgaža

ar tiesas sēdes sekretāri M.Mūrnieci,

piedaloties prasītājam /pers. A/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret SIA „SCANHOUSE" par darba tiesisko attiecību izbeigšanas atzīšanu par prettiesisku, neizmaksātās darba samaksas, komandējuma dienas naudas, atlīdzības par darba piespiedu kavējumu un ikgadējā atvaļinājuma kompensācijas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs/pers. A/ cēlis tiesā prasību pret atbildētāju SIA „SCANHOUSE" par darba tiesisko attiecību izbeigšanas atzīšanu par prettiesisku, neizmaksātās darba samaksas, komandējuma dienas naudas, atlīdzības par darba piespiedu kavējumu un ikgadējā atvaļinājuma kompensācijas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013 gada 27.martā atbildētājs noslēdzis darba līgumu ar atbildētāju un pieņemts darbā par plaša profila celtnieku, iepazīstināts ar amata aprakstu, amata nosaukums: sausās būves celtnieks.

2013. gada 30. martā atbildētājs nosūtīts komandējumā uz Norvēģiju uz Strandu.

Saskaņā ar Darba līguma 6.2.punktā noteikto ,,darba devējs apņemas nodrošināt darbinieku ar dzīvesvietu un transportu, ja darbs ir ārpus LR teritorijas". Izbraukuši_ar darba devēja nodrošināto kravas automašīnu MB ar Valsts Nr./TL numurs/ no Mārupes (darba devēja struktūrvienība) uz Tallinu, pēc tam ar prāmi uz Stokholmu un tālāk ar automašīnu uz Strandu. Strandā objektā Hus T1/T3 ieradušies 2013.gada 1.aprīlī. /adrese/, dzīvesvietu apmaksājis objekta pasūtītājs.

No komandējuma Strandā 2013.gada 18.maijā atgriezušies Latvijā.

Turpmāk ar darbu netika nodrošināti, bet arī netika rakstījuši iesniegumu par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu, ne arī saņēmuši no atbildētāja kādu dokumentu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu. Gaidījuši, kad tiks samaksāta pilna darba samaksa.

2013.gada 12.augustā prasītājs vērsies reģionālā valsts darba inspekcijā ar iesniegumu.

2013. gada 9.oktobrī prasītājs saņēmis atbildi no Rīgas reģionālās valsts darba inspekcijas, kurā lasāms, ka darba tiesiskās attiecības ar viņu ir izbeigtas 2013 .gada 21.

jūnijā.

Minēto apstiprina ieraksti Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2013.gada 17.oktobra paziņojumā Nr.13/2295623 par apdrošināšanas periodiem.

Prasītājs nav rakstījis atbildētājam iesniegumu par darba attiecību izbeigšanu pēc paša vēlēšanās, nav saņēmis no atbildētāja uzteikumu, nav parakstījis vienošanos par darba attiecību izbeigšanu, tāpēc uzskata, ka atbildētāja rīcība, viņu atbrīvojot no darba ar 2013.gada 21.jūniju, tādējādi liedzot turpināt darba tiesiskās attiecības un neizmaksājot pilnu darba samaksu, ir prettiesiska.

Atbildētājam ir jāizmaksā atlīdzība par darba piespiedu kavējumu laiku, sākot no 2013.gada 18.maija.

Nav izmaksāta darba alga par periodu no 2013.gada 28.marta līdz 2013.gada 18.maijam. 2013.gada martā ir 4 nostrādātas dienas x 8 stundas dienā; 2013.gada aprīlī ir 28 nostrādātas dienas. 2013.gada maijā ir 18 nostrādātas dienas.

Kopā tas ir 50 dienas x 11,90 Ls dienā = Ls 595.

Saskaņā ar Ministru Kabineta noteikumiem Nr.969 ,,Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi" dienas naudas norma (latos) darba braucieniem uz Norvēģiju ir Ls 36 dienā. Tātad no 2013.gada 30.marta līdz 18.maijam vajadzēja saņemt komandējuma dienas naudu (50 dienas x 36 Ls/dienā) Ls 1800.

Ņemot vērā AS ,,Swedbank" konta pārskatu, no SIA,,SCANHOUSE" prasītājs saņēmis: 2013.gada 28.martā Ls 810.00 (komandējuma nauda 3x100, degvielas nauda 200, avansa norēķiniem 310); 2013.gada 15.aprīlī Ls 200 (komandējuma nauda 100, degvielas nauda 100); 2013.gada 8.maijā Ls 500 (komandējuma nauda 200, degvielas nauda 300);2013.gada 8.maijā Ls 130 (degvielas nauda); 2013.gada 16.maijā Ls 200 (degvielas nauda); 2013 .gada 21 .jūnijā Ls 200 (komandējuma nauda, darba alga), kopā - Ls 2040.

Līdz šim vēl nesaņemtā komandējuma dienas nauda ir (Ls 1800 -(200+100+200+200=) Ls 700 = Ls 1100.

Prasītājs nav izmantojis ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu. Par laika periodu no 2013.gada 28.marta līdz 21.jūnijam vajadzēja aprēķināt ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma kompensāciju par 5 dienām, tas ir (5 dienas x 11,90 Ls/dienā =) Ls 59,50. Kompensācijas summa par neizmantoto ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu tiks precizēta.

Prasība pamatota uz Darba likuma 1., 30., 47., 69., 75., 101., 102., 103., 114., 122., 123., 124., 125., 126.,128., 149.pantu, Civillikuma 1475.pantu.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja daļā par komandējuma dienas naudas piedziņu, pārējā daļā prasītājs no saviem prasījumiem atteicās. Prasītājs norādīja, ka Ministru Kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumi Nr.969 nosaka, ka dienas nauda Norvēģijā sastāda Ls 36 dienā. Norādīja, ka prasītājs visu nepieciešamo iegādājās par saviem līdzekļiem, komandējuma laikā bija tikai mītne, ēdināšana nebija nodrošināta, ka Ministru kabineta noteikumu izpratnē uzturēšana ir naktsmītne un trīsreizēja ēdināšana.

Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Tā kā par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots savlaicīgi likumā noteiktā kārtībā un saskaņā ar Civilprocesa likuma 209., 210.pantu nav pamata lietas izskatīšanu atlikt, tiesa nolēma izskatīt lietu bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājs par prasību iesniedzis rakstveida paskaidrojumu, kurā norāda, ka 2013. gada 27. martā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts darba līgums ar darba uzsākšanas termiņu 2013.gada 28.marts. Darba līgumā prasītājam tika noteikts pārbaudes laiks trīs mēneši, darba alga pirms nodokļu nomaksas Ls 250 mēnesī.

No 2013. gada 30.marta līdz 2013. gada 18.maijam atbildētājs tika norīkots darba braucienā uz Norvēģiju.

Saistībā ar darba braucienu atbildētājam tika nodrošināts un apmaksāts transports un prāmja biļetes nokļūšanai uz darba brauciena vietu un atpakaļ. Visa darba brauciena laikā atbildētājam tika nodrošināta izmitināšana un transports nokļūšanai no dzīves vietas līdz objektam un atpakaļ.

Ievērojot to, ka darba brauciena laikā prasītājam tika nodrošināta nokļūšana no/uz komandējuma vietu, visa darba brauciena laikā tika nodrošināta izmitināšana un arī nokļūšana no izmitināšanas vietas uz objektu un atpakaļ, dienas nauda tika aprēķināta 1/3 daļas apmērā no izdevumu diennakts normas darba braucienam uz Norvēģiju, tas ir Ls 12. Aprēķins veikts, ievērojot 2010.gada 12. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 969 ,,Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumu saistītie izdevumi" 42.punktu. Tāpēc prasītāja prasījumu par dienas naudas izmaksu normatīvajos aktos noteiktā maksimāli pieļaujamajā apmērā Ls 36 dienā uzskata par nepamatotu.

Pēc atgriešanās no darba brauciena, prasītājs telefoniski tika aicināts ierasties birojā, lai iesniegtu darba brauciena atskaiti un nokārtotu citas formalitātes, lai varētu veikt norēķinu, taču aicinājumi tika ignorēti un arī darba pienākumi turpmāk netika pildīti. Paskaidrojumi par neierašanos darba vietā netika sniegti. Prasītāja darba brauciena laikā tika saņemtas sūdzības no sadarbības partneriem par to, ka darbi objektā tiek pildīti lēni un kavēti līguma izpildes termiņi, kas rada papildus izmaksas.

Konstatējot faktu, ka pēc atgriešanās no darba brauciena prasītājs nav ieradies birojā nokārtot formalitātes, ir ignorējis mutiski izteiktos aicinājumus un ilgstoši neierodas darba vietā darba pienākumu pildīšanai, tika pieņemts lēmums izbeigt darba tiesiskās attiecības ar 2013.gada 21 .jūniju saskaņā ar Darba likuma 47.panta pirmo daļu - pārbaudes laikā.

Sakarā ar darba tiesisko attiecību izbeigšanu, grāmatvede, izmantojot Elektroniskās Deklarēšanas Sistēmu (EDS) ir iesniegusi paziņojumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, veikusi aprēķinu par izmaksājamām summām un no tām aprēķināmajiem nodokļiem un veikusi nepieciešamo nodokļu nomaksu budžetā. Gala norēķins ar prasītāju nav veikts, jo viņš nav ieradies birojā, lai nokārtotu nepieciešamās formalitātes un iesniegtu dokumentus par iztērētajiem naudas līdzekļiem, kuri bija izmaksāti prasītājam avansa maksājuma veidā.

Saskaņā ar atbildētāja veiktajiem aprēķiniem summāri par visu nodarbinātības periodu no 2013.gada 28.marta līdz 2013.gada 21.jūnijam prasītājam ir aprēķināts ienākums Ls 1850 pēc nodokļu nomaksas. Uz doto brīdi prasītājam ir izmaksāta summa Ls 2040, ko viņš arī apstiprina ar sava bankas konta izdrukām.

Motīvu daļa

Uzklausot prasītāja paskaidrojumus un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība spēkā uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumiem Nr.969. par komandējumu uzskatāms ar institūcijas vadītāja rakstisku rīkojumu apstiprināts darbinieka brauciens uz noteiktu laiku uz ārvalstīm, lai pildītu darba vai dienesta uzdevumus. Par darba braucienu minēto noteikumu izpratnē uzskatāms darbinieka darbs, ja tas saskaņā ar noslēgto darba līgumu norisinās ceļā vai, ja darbs saistīts ar regulāriem un sistemātiskiem izbraukumiem un pārvietošanos.

Lietā nepastāv strīds par to, ka prasītāja norādītajā laikā, par ko tiek pieprasīta pilnībā neizmaksātā komandējuma dienas nauda, prasītājam bija darba attiecības ar atbildētāju, to apstiprina arī 2013.gada 27.marta darba līgums Nr.DL 10-13.

Lietā arī nepastāv strīds par to, ka prasītājs laikā no 2013.gada 30.marta līdz 2013.gada 19.maijam (50 dienas) darba uzdevumā tika nosūtīts komandējumā uz Norvēģiju, to apstiprina atbildētāja 2013.gada 28.marta rīkojums par darba braucienu Nr.2013/03/28. No minētā rīkojuma redzams, ka kompensācija par papildus izdevumiem tiek noteikta Ls 12 dienā, kas ir 1/3 no Ministru kabineta noteikumos Nr.969 noteiktās dienas naudas. Ar prasītāja konta apskatu apstiprinās, ka atbildētājs prasītājam izmaksājis kopā komandējuma dienas naudu Ls 700 apmērā.

Prasītājs pieprasa neizmaksāto komandējuma dienas naudu Ls 1100 apmērā, kas aprēķināta, kā starpība no Ministru kabineta noteiktās dienas naudas normas par visu komandējuma laiku Norvēģijā- Ls 1800 un atbildētāja izmaksātās komandējuma dienas naudas Ls 700, pamatojoties uz to, ka prasītājam atrodoties komandējumā ēdināšana nebija nodrošināta un pārtiku un citus ar dzīvošanu saistītos izdevumus prasītājs gādājis un pircis pats.

Laikā, kad prasītājam radās tiesības uz komandējuma naudu, kārtību par izdevumu atlīdzināšanu darbinieku izdevumiem, kas saistīti ar komandējumiem noteica Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumi Nr.969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi", kas noteica, ka darbiniekam par komandējuma laiku atlīdzināmi izdevumi- dienas nauda, lai kompensētu papildu izdevumus, kas rodas komandējuma laikā (piemēram par ēdināšanu, dažādiem pakalpojumiem), izdevumus par viesnīcu (naktsmītni), ieskaitot brokastu izdevumus viesnīcā. Pielikums Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumiem Nr.969 noteica, ka izdevumu diennakts normas komandējumiem (darba braucieniem) uz ārvalstīm, šajā gadījumā Norvēģiju ir Ls 36, kā arī noteica, ja darbiniekam ir nodrošināta bezmaksas uzturēšanās (arī ēdināšanas izdevumu segšana) ar institūcijas vadītāja atļauju par katru komandējuma (darba brauciena) dienu viņam izmaksā līdz 30% no dienas naudas (kompensācijas par papildu izdevumiem) normas.

Tiesa atzīst, ka minēto Ministru kabineta noteikumu izpratnē noteiktās dienas naudas (kompensācijas par papildu izdevumiem) normas samazināšana pieļaujama, gadījumā, ja darbiniekam nodrošināta bezmaksas uzturēšana, kurā ietilpst arī ēdināšanas izdevumu segšana.

Tiesas sēdē netika iegūti pierādījumi, ka prasītājam komandējuma laikā būtu nodrošināta ēdināšana. Tādējādi tiesa atrod, ka prasītājam ir tiesības saņemt dienas naudas normu Norvēģijā Ls 36 dienā, atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumiem Nr.969.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja norāde rakstveida paskaidrojumos par to, ka prasītājs nav iesniedzis nekādus izdevumus attaisnojošus dokumentus, nav pamatota, jo prasītājs pieprasa nesamaksātos dienas naudas izdevumus tikai noteiktās dienas naudas (kompensācijas par papildu izdevumiem) normas apmērā, kas tiesas ieskatā ir tie izdevumi, kas prasītājam bija nepieciešami, lai izdzīvotu komandējuma laikā Norvēģijā.

Darba likuma 76.pants nosaka darba devēja pienākumu atlīdzināt tos darbinieka izdevumus, kuri atbilstoši darba līguma noteikumiem nepieciešami darba veikšanai vai arī ir radušies ar darba devēja piekrišanu, īpaši izdevumus, kas saistīti ar darbinieka komandējumu.

Lietā nav arī iegūti pierādījumi par to, ka prasītājs būtu piekritis komandējuma naudas atlīdzībai tādā apmērā, kā norāda atbildētājs, jo netika iegūti pierādījumi, ka atbildētājs ar iepriekš norādīto rīkojumu būtu iepazīstinājis prasītāju.

Tiesa uzskata, ka komandējuma naudas samaksai ir kompensējošs raksturs izdevumiem, lai nodrošinātu darba pienākumu pildīšanu.

Ja atbildētājs uzskata, ka viņam ir kādas prasījuma tiesības pret prasītāju sakarā ar atbildētāja aizskartajām tiesībām, tad viņam ir tiesības izvirzīt prasījumus pret prasītāju vai meklēt aizsardzību tiesību sargājošās iestādēs.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai EUR 234,77, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 15,57.

Tā kā saskaņā ar Darba likuma 59.pantu darba samaksas jēdzienā ietilpst faktiski jebkura atlīdzība saistībā ar darbu, izņemot vienīgi valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas *(Darba likums ar komentāriem, 2010.g., 131.lpp.)*, tad tiesa uzskata, ka prasītāja lūgums par sprieduma nekavējošu izpildi daļā par komandējuma dienas naudas piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 2.punktu, ir apmierināms.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts paredz tiesvedības izbeigšanu, ja prasītājs atteicies no prasības. Pamatojoties uz minēto izbeidzama tiesvedība prasības daļā par darba tiesisko attiecību izbeigšanas atzīšanu par prettiesisku, par neizmaksātās darba samaksas, atlīdzības par darba piespiedu kavējumu piedziņu un ikgadējā atvaļinājuma kompensācijas piedziņu

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 190., 193., 204.^{1}, 205. pantu,

nosprieda

Prasību spēkā uzturētajā daļā par komandējuma dienas naudas piedziņu apmierināt pilnībā.

Piedzīt no SIA „SCANHOUSE", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, neizmaksāto komandējuma dienas naudu Ls 1100, jeb EUR 1565,16 (vienu tūkstoti pieci simti sešdesmit pieci *euro* 16 centi).

Izbeigt tiesvedību daļā par darba tiesisko attiecību izbeigšanas atzīšanu par prettiesisku, par neizmaksātās darba samaksas, atlīdzības par darba piespiedu kavējumu piedziņu un ikgadējā atvaļinājuma kompensācijas piedziņu.

Piedzīt no SIA „SCANHOUSE", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/, par labu valstij valsts nodevu proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai EUR 234,77 (divi simti trīsdesmit četri *euro* 77 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 15,57.

Spriedums daļā par komandējuma dienas naudas piedziņu izpildāms nekavējoties.

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 17.aprīļa, apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Valmieras rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) M.Ilgaža

NORAKSTS PAREIZS

Valmieras rajona tiesas tiesnese M.Ilgaža

Valmierā, 17.04.2014.